

รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน

A Technology Management Model of Local Scholar by the Philosophy of Sufficiency Economy for the Sustainable Agro-Tourism

สุคนธ์ บุญมาก*

Sukon Boonmark

เชิดชัย ฐระแพง**

Cherdchai Thurapang

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ขอบเขตการวิจัยด้านเนื้อหา มุ่งศึกษารูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านที่มีความเหมาะสมและมีความเป็นไปได้ กลุ่มเป้าหมายเป็นกลุ่มปราชญ์ชาวบ้านเพื่อหาสภาพการณ์การจัดการเทคโนโลยี จำนวน 23 คน และเพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเทคโนโลยี จำนวน 10 คน เครื่องมือวิจัยใช้แบบสังเกต แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม และแบบประเมินการรับรู้ สถิติที่ใช้ ค่ามัธยฐานและพิสัยระหว่างควอไทล์ วิเคราะห์ความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ การสนทนากลุ่ม วิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพมี 6 ขั้นตอน

ผลการวิจัยมีดังนี้ 1. การวิเคราะห์แนวคิดในการจัดการเทคโนโลยีตามความคิดเห็นของปราชญ์ชาวบ้านเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเทคโนโลยี มี 3 แนวคิดหลัก คือ 1) การจัดการเทคโนโลยี 2) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของปราชญ์ชาวบ้าน และ 3) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน 2. การพัฒนารูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านประกอบด้วย 3 องค์ประกอบหลัก 1) การจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้าน 2) ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของปราชญ์ชาวบ้าน 3) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน 3. การถ่ายทอดรูปแบบการจัดการเทคโนโลยี พบว่า รายได้ จำนวน และกลุ่มผู้เข้ามาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในแหล่งเรียนรู้เพิ่มขึ้น ผลการประเมินผู้มาใช้บริการแหล่งเรียนรู้มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การจัดการเทคโนโลยี/ ปราชญ์ชาวบ้าน/ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน

Abstract:

The purpose of this research was to create a technology management model of local scholars' following the philosophy of Sufficiency Economy for the sustainable agro-tourism.

* นักศึกษาปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

** อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ภาควิชาเทคโนโลยีการผลิต คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏหมู่บ้านจอมบึง

The scope of the research was to study a model of local scholars' technology management following the concept of Sufficiency Economy, which was suitable and feasible. The target group used in the research were a group of the 23 local scholars to find out the situation of technology management and a group of the 10 local scholars for the development of technology management. The instruments used in the research were observations, interviews, questionnaires and evaluation forms. The statistical analysis were median and inter-quartile range, the analysis of opinions from the experts, group conversations were analyzed by analysis. There were 6 steps of the research process. The results of the research indicated that:

1. The analysis of the concept in technology management according to the local scholars' opinions toward technology management, which consisted of 3 main concepts: 1) the technology management, 2) the Sufficiency Economy philosophy, and 3) the sustainable agro-tourism.
2. The development of Technology Management Model of Local Scholar was comprised of 3 key elements: 1) the technology management of the Local Scholar. 2) the philosophy of Sufficiency Economy of the Local Scholar. 3) the sustainable agro-tourism.
3. The transfer of technology management model showed that incomes, numbers and the participants who came and shared the knowledge with the local scholars increased. The results of the evaluation in satisfaction of users who get service form of the local scholar's learning center were at high level.

Keywords: Technology Management/ Local Scholars/ Philosophy of Sufficiency Economy/ Sustainable Agro-tourism

บทนำ

ความนิยมของคนไทย ในปัจจุบันที่ต้องการท่องเที่ยวพักผ่อน ชื้อสินค้า และใช้บริการที่ไม่เป็นภัยต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม จำเป็นต้องมีการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านที่มีอยู่ในชุมชนท้องถิ่นของประเทศที่เหมาะสม ซึ่งองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน มีอยู่เกิดจากการตกผลึกทางความคิดมากกว่าการท่องจำตำรา ที่เป็นกระบวนการที่แยกคาย และเหนือชั้นกว่า ทำให้เกิดความรู้ที่เป็นจริงในทางปฏิบัติ มีประโยชน์จริงเข้ากันได้ อย่างร่วมสมัยต่อชีวิต สังคม และสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะเฉพาะของปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรมแผนใหม่เป็นปราชญ์ชาวบ้านที่ไม่ยอมหยุดเรียนรู้ ทำการเกษตรกรรม

แผนใหม่ โดยการทำเกษตรผสมผสานผ่านปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงตามทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (รัชชชัย เฟื่องพินิจ, 2549: 1-2)

การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน เป็นการอนุรักษ์ที่ใช้ทรัพยากรอย่างพอดีลดของเสีย ลดการบริโภคที่เกินความจำเป็นเน้น การรักษาและส่งเสริมความหลากหลายของทรัพยากรธรรมชาติการท่องเที่ยวการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่นด้วยวิธีการถ่ายทอดความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านที่หลากหลายสามารถสร้างรายได้ในรูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืน ให้แก่ชุมชนในท้องถิ่นนั้นโดยมีรูปแบบการจัดการที่ดี เหมาะสมซึ่งประเทศไทยมีทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อต่อการท่องเที่ยว และมีองค์ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้านใน

แต่ละท้องถิ่นจำนวนมาก แต่ยังขาดการจัดการและส่งเสริมสนับสนุนที่เป็นระบบ ปัจจุบันมีการกระจายอำนาจที่เปิดโอกาสให้ชุมชนและท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการบริหารจัดการมากขึ้นตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ให้สิทธิชุมชนในการอนุรักษ์หรือฟื้นฟูจารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมอันดีของชาติ และมีส่วนร่วมในการจัดการการบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยว เชิงเกษตรที่ยั่งยืนดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตระหนักและเห็นความสำคัญตลอดทั้งความจำเป็นอย่างยิ่งในการศึกษารูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้าน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ที่ต้องการทราบว่ารูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืนที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ควรเป็นอย่างไร โดยผลการศึกษาจะเป็นประโยชน์ที่ทำให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ได้ตอบสนองตรงกับความต้องการของปราชญ์ชาวบ้านอย่างแท้จริง สามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการประยุกต์ใช้กับปราชญ์ชาวบ้านจังหวัดอื่นในประเทศไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาสภาพการณ์การจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน
2. เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน

3. เพื่อถ่ายทอดรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน

วิธีการศึกษา

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ มีขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย 6 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาแนวคิดในการจัดการเทคโนโลยี เป็นการศึกษาและสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อสรุปประเด็นที่จะนำมาใช้เป็นฐานในการศึกษาได้ดำเนินการดังนี้

1. การศึกษาและสำรวจข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ การศึกษาเอกสาร ตำรา งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบและแนวทางการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืนของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (นรินทร์ สังข์รักษา, 2547: 2-4) การเลือกการจัดการเทคโนโลยีของ คำณ ศรีน้อย, 2549: 67) การเลือกและการใช้เทคโนโลยีของ โรแลนด์ แบลโดย จิตติ มงคลชัยอรัญญา (2545: 112-184) รูปแบบการจัดการเทคโนโลยี โดยเชิดชัย ธุระแพง (2553: 146)

2. การศึกษาจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในท้องถิ่นเกี่ยวกับการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านเชิงเกษตร ในภาคกลางตอนล่าง เพื่อทำการสัมภาษณ์เกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านเชิงเกษตร สำหรับประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มปราชญ์ชาวบ้านตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงเกษตรในท้องถิ่นเพื่อหาสภาพปัญหาการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้าน จำนวน 23 คน

กลุ่มที่ 2 กลุ่มปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงเกษตร เพื่อการพัฒนาแบบการจัดการเทคโนโลยี จำนวน 10 คนและกลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 2 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มปราชญ์ชาวบ้านตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงเชิงเกษตรในท้องถิ่นเพื่อหาสภาพการณ์การจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านของภาคกลางตอนล่าง

กลุ่มที่ 2 กลุ่มปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเชิงเกษตร เพื่อการพัฒนาแบบการจัดการเทคโนโลยี

การคัดเลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างได้กำหนดคุณสมบัติหรือเกณฑ์ที่มีลักษณะเป็น Homogenous (ลักษณะที่มีความสอดคล้องกัน) ได้แก่ เป็นหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับปราชญ์ชาวบ้านมาไม่น้อยกว่า 2 ปี กลุ่มข้าราชการที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปราชญ์ชาวบ้านมาไม่น้อยกว่า 3 ปี กลุ่มอาจารย์และนักวิชาการที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับปราชญ์ชาวบ้านมาไม่น้อยกว่า 2 ปี ผู้ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์ที่เกี่ยวกับปราชญ์ชาวบ้านมาไม่น้อยกว่า 3 ปีและปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเชิงเกษตรที่ได้รับการยอมรับในท้องถิ่นมาไม่น้อยกว่า 2 ปี

ขั้นตอนที่ 2 การพัฒนารูปแบบ เป็นการหาแนวทางการร่างรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน

วิธีที่ 1 สัมภาษณ์ปราชญ์ชาวบ้านและนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ สังเคราะห์เพื่อหาร่างรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญา

ของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน โดยสร้างเป็นเครื่องมือที่เป็นลักษณะแบบสอบถาม

วิธีที่ 2 นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญทำการกรองความคิดเห็นจากแบบสอบถามของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ ในการหาฉันทมติ จำนวน 2 รอบ ซึ่งจะได้รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืนและหาคุณภาพเครื่องมือด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง การประเมินความสอดคล้อง ที่ได้จากผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยดัชนีความสอดคล้อง (Index of Consistency: IOC) เป็นเกณฑ์ในการพิจารณา บันทึกผลการพิจารณาลงความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละคน แล้วหาผลรวมคะแนนความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 5 คน โดยใช้สูตร IOC ได้กำหนดเกณฑ์ค่าดัชนีความสอดคล้องมากกว่าหรือเท่ากับ 0.5 แสดงว่าใช้ได้ไม่ต้องปรับปรุง

ขั้นตอนที่ 3 ประเมินรูปแบบ โดยสังเคราะห์ร่างรูปแบบและการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Median: Med) และค่าพิสัยระหว่าง ควอไทล์ (Interquartile Range: IR) รายหัวข้อพิจารณาคัดเลือกข้อความที่มีค่ามัธยฐานตั้งแต่ 3.50 ขึ้นไป และค่าเบี่ยงเบนควอไทล์ 1.50 ลงมา (ยุทธ ไกยวรรณ, 2549: 51-61) ด้วยการสังเคราะห์จาก ผู้เชี่ยวชาญและปราชญ์ชาวบ้าน ผลการสังเคราะห์ในขั้นนี้ จะได้ร่างรูปแบบจำลองของการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน

ขั้นตอนที่ 4 ทดลองรูปแบบ นำรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างของคุณคร และคุณเจ้เอ๋ ที่เคยดำเนินงานไม่ประสบผลสำเร็จ โดยนำรูปแบบที่เหมาะสมไปใช้กับแหล่งเรียนรู้ของปราชญ์

ชาวบ้านที่มีปัญหา 1 แหล่งการเรียนรู้

ขั้นตอนที่ 5 การถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิเคราะห์ผลการทดลองนำไปปรับปรุงรูปแบบให้เหมาะสมโดยให้ปราชญ์ชาวบ้านหาความเหมาะสมของรูปแบบ

ขั้นตอนที่ 6 ปรับปรุงรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้าน ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ด้วยวิธีการติดตามผลของการถ่ายทอดและปรับปรุงรูปแบบครั้งที่ 2 และทำการสรุปเขียนรายงานตลอด พร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืนไปขยายผลตามจังหวัดอื่นในประเทศไทย

ผลการศึกษา

ผลจากข้อค้นพบในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถนำผลมาอภิปรายได้ดังนี้

1. สภาพการณ์การจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน พบว่า

1.1 สภาพการณ์การจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้าน

1.1.1 สภาพการณ์ด้านเทคโนโลยี มีการพัฒนาที่เริ่มจากองค์ความรู้ เครื่องจักร อุปกรณ์ ประกอบอาชีพ การพัฒนาอาชีพ ใช้วิธีการปลูกพืชแบบที่รุ่นปู่ย่า ตายาย ถ่ายทอดมา ไม่ทำลายสิ่งมีชีวิตในดิน การเลี้ยงดินให้ดินเลี้ยงพืช เช่นเทคโนโลยีชาวบ้านถมดินปล่อยไว้ให้พืชคลุมดิน ปลูกพืชสวนผสม ปลูกพืชกินเอง ใช้จุลินทรีย์น้ำหมักไปไม่ปลูกสมุนไพรดูแลสุขภาพ ที่ดินว่างใช้ให้เป็นประโยชน์ รักต้นไม้ทุกต้น ไม่ทิ้งว่าง แจกน้ำหมักเป็นวิทยาทาน ใช้ปุ๋ยธรรมชาติ ปลูกผักกินเองเหลือจึงขาย ทำน้ำหมักใช้เองและแบ่งปันในกลุ่ม ปรับปรุงดิน ถ้าดินเสื่อมโทรมใช้ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยอินทรีย์ ปุ๋ยคอก โดยทำเอง และเข้ารับ

การอบรมที่แหล่งเรียนรู้ในชุมชน

1.1.2 สภาพการณ์ด้านเงินลงทุน มีการกู้กองทุนหมู่บ้าน เงินส่วนตัว มีที่ดินเป็นทุนเงินได้จากการจำหน่ายผลไม้ใช้แนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต ใช้ทุนธรรมชาติ มีกิ่งพันธุ์วัสดุเหลือใช้ ใช้แรงงานคนในครอบครัว เหลือกินเหลือใช้ จึงขายนำเงินกลับมาเป็นทุน ขายและขยายพันธุ์ในสวน มองทรัพยากรที่ปราชญ์ชาวบ้านมีอยู่ถือเป็นภูมิปัญญานำมาใช้ ทรัพยากรที่มีอยู่ถือว่ามีอยู่แล้วในธรรมชาติ มีความจำเป็นมากกว่าการใช้เงิน ใช้แรงงาน ผลิต เทคโนโลยีที่ทำมา เศรษฐกิจพอเพียงหมุนเวียนโดย ไม่ต้องกู้ยืม ตั้งใจทำไว้กิน พอเหลือแบ่งปันชาวบ้าน พอเหลือก็แบ่งขายสู่ตลาดเพื่อให้ได้เงินมาเป็นทุนหมุนเวียนและดำรงชีวิต ใช้ระบบการแลกเปลี่ยน ใช้ทุนจากธรรมชาติ ทุนธรรมชาติจากใบไม้ มูลสัตว์ ไม่ต้องใช้เมล็ดเงิน

1.1.3 สภาพการณ์ด้านนโยบาย สาธารณะและสิ่งแวดล้อม ให้ชุมชนมีต้นไม้ รมรื่น สะอาด ชุมชนเข้มแข็ง มีความสามัคคี รวมกลุ่มกันทำกิจกรรม มีการกำหนดการตรวจแผนการพูดประชาสัมพันธ์ เกี่ยวกับการเกษตร ทุกวันพุธ มีการประชุมกันเดือนละ 2 ครั้ง ที่ อบต. 1 ครั้ง มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ความรู้เรื่องสุขภาพ การเกษตร สมาชิกที่มาประชุมจะมีทั้งชาวบ้าน สมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลสมาชิกกลุ่มมาประชุมและนำกลับไปถ่ายทอดขยายผลต่อจิตสาธารณะ การให้สังคมมีแล้วแบ่งปัน สร้างความสมดุลทางธรรมชาติ สิ่งที่เราได้รับจากสิ่งแวดล้อม

1.1.4 สภาพการณ์ด้านการตลาด หน่วยงานรัฐองค์การบริหารส่วนตำบลให้ความรู้เรื่องของเทคโนโลยี การดูแลรักษา หาดตลาดรองรับ เวลามีคนมาศึกษาดูงาน ทำในลักษณะการท่องเที่ยว คือ ให้สามารถชมได้เองเลย จากสินค้าที่ได้มาตรฐาน กลุ่มเอื้อในเรื่องของสินค้าถึงกันหมด มีลูกค้าประจำมารับถึงในสวนมีการประชาสัมพันธ์ให้รู้ว่าของมี

คุณภาพ อร่อยและมีมาตรฐาน หาวิธีการให้คนรู้จัก สถานที่และสนใจเข้ามาท่องเที่ยวเชิงเกษตร อยู่ได้ด้วยตนเองก่อน พอมีพอกินแล้วเหลือจึงนำออกขาย มีการวางแผนรวมกลุ่ม หาดตลาดร่วมกัน แปรรูปสร้างมูลค่า โดยกลุ่มของชุมชนเอง ทำการตลาดแบบเจาะกลุ่ม กลุ่มย่อย อย่าทำตามเขา อย่าโตมากไป อย่าทำให้ใหญ่เกินตัว

1.1.5 สภาพการณ์ด้านทรัพยากรธรรมชาติ ต้นทุนที่ถูกที่สุดคือต้นทุนจากธรรมชาติ มีประโยชน์ ทั้งหมด อากาศ น้ำ ดิน ปราชญ์ชาวบ้านสามารถนำมาเป็นต้นทุนในการผลิตไม่ต้องซื้อ ไม่ต้องหา แต่นำมาประยุกต์ใช้ในการเป็นทุน การดำรงชีวิต แบ่งปันให้สัตว์เลี้ยง ประหยัดไฟ เนื่องจากไฟฟ้าได้มาจากธรรมชาติให้รู้จักใช้อย่างรู้คุณค่า มีประโยชน์สูงสุดนำมูลสัตว์มาทำปุ๋ยหมัก แก๊สชีวภาพใช้ในครัวเรือน เป็นการประหยัดและเป็นการหมุนเวียนเพื่อรักษาสมดุลทางธรรมชาติ เชื่อมโยงกับสิ่งแวดล้อม

1.1.6 สภาพการณ์ด้านแรงงานใช้แรงงานคนในครอบครัว จ้างรายวันใช้เครื่องมือ วางแผนแบ่งสัดส่วนของต้นทุนก่อน โดยให้ความสำคัญกับแรงงาน ในครอบครัวก่อน แข็งแรงและมีประสิทธิภาพมากที่สุด การเอาแรง ลงแขก มีความคุ้มค่ามากกว่าแรงงานที่แลกมาด้วยเงิน ใช้แรงงานจากธรรมชาติ แรงงานต้นไม่ให้ร่มเงา แรงงานในครอบครัว ใช้ธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ ทำงานเป็นระบบ แนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ปราชญ์ชาวบ้านจะใช้แรงงานน้อยมาก แรงงานตัวเอง เรียนรู้และทำเสริมสร้างในกลุ่ม แรงงานมี 2 ชนิด แรงงานกาย ลงแรงทำงาน หุ่นเท แรงงานสมอง ใช้เทคนิคมาเสริม ค้นในตัวคนมีทั้ง 2 ชนิด ในตัวคนเดียวกัน ถือว่าประสบความสำเร็จ

1.2 สภาพการณ์ตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

1.2.1 ประเด็นความพอประมาณ รู้จักใช้ ไม่ซื้อของฟุ่มเฟือยเกินความจำเป็น กินใช้ของในสวน เหลือกินเหลือใช้ จึงนำไปขายเพื่อลด

ต้นทุนการผลิต ไม่ดิ้นรนนอกเหนือจากสิ่งที่มี ทุนในพื้นที่ต้องรู้ว่ามีเท่าไร พึ่งพอใจในสิ่งที่มี ผักสวนครัวรั้วกินได้ มีมากก็แบ่งปันให้เพื่อนบ้าน ใช้จ่ายอย่างพอเพียงให้คุ้มค่ากับสิ่งที่เราจ่ายออกไป ปลุกพืชผักจากเมล็ดที่มีการแบ่งปันกัน จากศูนย์ เพื่อนบ้านตนเอง พอใจในสิ่งที่ได้ วิเคราะห์ตนเองพอกินพอใช้ รู้จัก แบ่งออม

1.2.2 ประเด็นความมีเหตุมีผล สำรวจของในบ้านก่อนการใช้จ่าย เพื่อไม่ให้ซ้ำซ้อน วัสดุใดที่พอจะปรับปรุงใช้ได้ ให้นำมาปรับใช้ก่อน ถ้าซื้อวัสดุอุปกรณ์ควรเลือกที่มีคุณภาพ มีการดูแลรักษาเครื่องมือที่ใช้อยู่เป็นประจำ

1.2.3 ประเด็นการมีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว มีชมรมสร้างสุขภาพทุกหมู่บ้าน มีเครื่องออกกำลังกาย ตรวจสอบสุขภาพเป็นประจำเดือน ทำบุญชีครวเรือน รับประทานอาหารรายวัน ลีนเดือนสรุปค่าใช้จ่าย ตั้งกลุ่มออมทรัพย์ สถาบันการเงินในหมู่บ้าน

1.2.4 ประเด็นเงื่อนไขความรู้ คุณธรรม ความรู้และคุณธรรมต้องไปด้วยกัน ให้ความรู้ด้วยใจรัก ไม่คิดค่าตอบแทน ไม่ปิดบัง เชิญวิทยากรมาเผยแพร่ความรู้เป็นประจำ มีใจเป็นธรรม มีความบริสุทธิ์ใจ ส่งเสริมผู้อื่นให้ได้รับความรู้

1.3 สภาพการณ์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน

1.3.1 ด้านการสร้างคุณค่า อนุรักษ์ภูมิปัญญาชาวบ้านวิถีชาวบ้าน แนวคิดปลูกต้นไม้ธาตุ 4 คัดเมล็ดพันธุ์ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ผลผลิตต้องให้ได้คุณภาพ ปลอดภัยปลอดสารพิษ ต้นทุนธรรมชาติของแหล่งน้ำต้องให้ความสำคัญอนุรักษ์ไว้ ต้นทุนสวนผลไม้ ต้นทุนสถานที่ต้องช่วยกันดูแลอนุรักษ์ไว้ สร้างวิถีชีวิต มีกระบวนการคิด การสร้างเครือข่ายทีมงาน ต้องนำแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาทำ อย่างไรให้เห็นเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน แนวทางการทำงาน ที่ยั่งยืน คือมีความเป็น

ตัวเอง จนมีกลุ่มสร้างเอกลักษณ์ เป็นวิถีชุมชน ก่อให้เกิดคุณค่าคุณภาพตามมา ทุกส่วนมีข้อเกี่ยวข้องกันจนเป็นการท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่ยั่งยืน ทำอย่างไรให้ระบบที่ทากลายเป็นรูปธรรม เพื่อตอบสนองการท่องเที่ยว ทำอย่างไรให้เป็นวิถีที่กลับคืน เนื่องจากมีระบบทุนนิยมเข้ามา ทำให้วิถีเปลี่ยนไปโดยเริ่มจากพื้นฐานปัจจัย 4 ก่อน นำเอาจุดเด่นของแต่ละหมู่บ้านออกมา รวมกลุ่มกัน แลกเปลี่ยนเรียนรู้ของแต่ละบ้าน นำมาปฏิบัติขาดการต่อยอด เช่น การปลูกผักข้าวก็มีการต่อยอดอย่างไร ให้ผลผลิตมันใหญ่ขึ้น มีการปรับปรุงทดลองทุกวิธีเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดี การสร้างคุณค่าขึ้นอยู่กับตัวเอง วิถีชีวิตให้มีคุณค่าแม้ไม่มีเงินก็อยู่ได้ คุณภาพทำของที่มีอยู่ให้มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

1.3.2 ด้านคุณภาพ ปลูกทุกอย่างต้องดูแลเป็นอย่างดี ใส่ปุ๋ยอินทรีย์ เอาเลนในร่องสวนมาใส่โคนต้นไม้ เทคนิคการรดน้ำต้นไม้ต้องรดน้ำตอนพระอาทิตย์ขึ้นกับก่อนพระอาทิตย์ลับขอบฟ้า ซึ่งเป็นช่วงตาใบเปิด การเก็บผลผลิตต้องรู้ว่าช่วงเวลาในการเก็บเกี่ยวเพื่อรักษาคุณภาพผลผลิตให้ดี สร้างความยั่งยืนในเรื่องของการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เริ่มจากการเที่ยวในท้องถิ่นตนเองก่อน การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การสร้างเครือข่าย มีความยั่งยืนมากกว่าการท่องเที่ยวแบบพักผ่อน คืนพลังจากภายในสร้างจุดเริ่มต้นจากคนใกล้ตัว แล้วขยายเครือข่ายเป็นองค์กร เพื่อให้มีประสิทธิภาพ มีผลตอบแทนคุ้มค่า ความสมดุลการจัดการตัวเองแล้วค่อยปรับไปเรื่อยๆ การทำงานเลี้ยงสัตว์ให้เหมาะกับตนเอง เลี้ยงตนเองเลี้ยงครอบครัวได้ ดูแลของที่มีอยู่ให้เกิดคุณค่า ใช้ประโยชน์ได้ และอนุรักษ์เอาไว้ปรับให้เหมาะสมกับตัวเอง

1.3.3 ด้านการตอบสนอง ทำความเข้าใจกับนักท่องเที่ยวที่เข้ามาศึกษาดูงาน มีการแปรรูปสินค้าและการทำผลิตภัณฑ์ตามการสั่งซื้อของลูกค้า มีการกระจายสินค้า มีผลิตภัณฑ์หลากหลายเพื่อตอบสนองลูกค้า มีคนมาดูงานที่องค์การบริหารส่วนตำบล กลุ่มก็จะนำสินค้าออกมาเข้าร่วมบริการ

มีการต่อยอดสินค้า เช่น กลุ่มเพาะเห็ด เบเกอรี่ เพาะถั่วงอก ผลไม้ ต้นไม้สวยงาม

1.3.4 ด้านความคล่องตัว มีถนนผลไม้ มีป้ายบอกทาง ประชาสัมพันธ์ตลาดเน้นที่ผลิตอย่างมีคุณภาพ ไม่นำสินค้าอื่นมาขาย ราคายุติธรรม

1.3.5 ด้านนวัตกรรม ให้ความรู้เรื่องวิถีชาวบ้าน การจัดงานประเพณีตามวันสำคัญๆ เป็นการอนุรักษ์ประเพณีไทย เน้นการรวมตัววางแผนและมีคนคอยรองรับนักท่องเที่ยว สอบถามความต้องการของลูกค้าเพื่อให้บริการครบวงจร เป็นการสร้างแผนนวัตกรรมใหม่ของตนเองขึ้นมา ประเมินผลจากแบบสอบถามของนักท่องเที่ยว รักษาวัฒนธรรมด้านอาหารของท้องถิ่นเพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ สัมผัสกับสภาพที่แท้จริงของชุมชน รักษาวิถีชีวิตชาวบ้าน การใส่บาตร ไหว้พระ ชมหิ่งห้อย รักษาความสะอาดของน้ำในลำคลอง เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยว

1.3.6 ด้านการรวบรวม เป็นการรวมปราชญ์ชาวบ้านในสาขาต่างๆ ใช้ภูมิปัญญาของปราชญ์ชาวบ้านในการถ่ายทอด เช่น บ้านทรงไทย ว้าวจupa การทำปุ๋ยหมัก เพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดี

1.3.7 ด้านการทำงานเป็นทีม หน่วยงานองค์การบริหารส่วนตำบล ทำงานร่วมกับชุมชนแบ่งงานกันทำ แต่ละเทศกาลจะมีการให้ความรู้ของปราชญ์ชาวบ้าน มีมัคคุเทศก์ ที่มีความรู้ด้านการเกษตรเป็นผู้นำเที่ยวมีบริการต้อนรับนักท่องเที่ยวด้วยผลไม้ในท้องถิ่นที่ปลอดสารพิษ โดยความร่วมมือกันในกลุ่ม

1.3.8 ด้านความยุติธรรม คุณภาพของผลไม้ ผลผลิตปลอดสารพิษ จัดสถิติการทำน้ำหมักเพื่อสร้างความมั่นใจของนักท่องเที่ยว เช่น ทำกากน้ำตาล ที่ดัดแปลงเพื่อนำไปใช้ต่อ ให้ความสำคัญในเรื่องสุขภาพ โดยมีจุดยืนของปราชญ์ชาวบ้าน ความถูกต้องไม่แตกแยก ความเสมอภาคเท่าเทียมกันในสิทธิและหน้าที่ ชื่อสัตย์ สุจริต เพื่อไม่ให้แตกแยก ชื่อสัตย์ ต่อกันให้ความ ยุติธรรมแก่ผู้อื่น นึกถึงเขา

นึกถึงเรา แนะนำแต่สิ่งที่ดีๆ มีคุณภาพเพื่อให้ลูกค้าพึงพอใจมากที่สุด

2. ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ประกอบด้วยประเด็นหลัก 3 ประเด็น ได้แก่ 1) การจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้าน 2) การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน มีรายละเอียดดังนี้

2.1 ผลการวิเคราะห์ความพึงพอใจของผู้ใช้บริการรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืนจากการทำเดลฟายรอบที่ 1 และรอบที่ 2 โดยการวิเคราะห์ค่ามัธยฐาน (Median: Mdn) และค่าพิสัย ระหว่างควอไทล์ (Intersquastile Range : I.R.) ผลปรากฏว่า ค่ามัธยฐานและค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ของประเด็นหลักทั้ง 3 อยู่ในระดับมาก

2.2 ผลการวิเคราะห์ความเหมาะสมและความพึงพอใจของผู้ใช้บริการรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืนจากการสนทนากลุ่มของผู้เชี่ยวชาญและจากการตอบแบบสอบถามของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียปรากฏว่า

2.2.1 ผลจากการสนทนากลุ่มพบว่า ผู้เชี่ยวชาญ เห็นความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของประเด็นหลัก ทั้ง 3 ประเด็นโดยเห็นว่าด้านแนวคิดและหลักการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้าน ให้ความสำคัญด้านนโยบายสาธารณะและสิ่งแวดล้อมมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .70 รองลงมาคือด้านการจัดการเทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.95 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .70 และด้านเงินลงทุน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.60 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.11 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของคาร์ณ ศรีน้อย

(2549: 9) กล่าวไว้ว่าการจัดการเทคโนโลยี เป็นการผสมผสานหลายวิชา ได้แก่ วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ สังคมศาสตร์ การปฏิบัติในอุตสาหกรรม ทฤษฎีทางธุรกิจ และวิศวกรรม ส่วนการนำเทคโนโลยีไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในเชิงการค้าต้องมีการกระจายเทคโนโลยีโดยคำนึงถึงความต้องการของลูกค้าและการทำการตลาดเพื่อสังคม สำหรับการจัดการเทคโนโลยีที่เหมาะสมเพื่อการสร้างสรรค์ที่ยั่งยืนนั้น ต้องอาศัยปัจจัยทางด้านแรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติ การตลาด นโยบายสาธารณะและสิ่งแวดล้อม เงินลงทุน และเทคโนโลยีเป็นสำคัญ

2.2.2 ผลจากการตอบแบบสอบถามความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย พบว่า ด้านแนวคิดและหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของปราชญ์ชาวบ้านเพื่อการท่องเที่ยว ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.17 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .57 รองลงมาคือ ด้านความพอประมาณ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .54 และด้านเงื่อนไขความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.00 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .79 ซึ่งสอดคล้องกับสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (2553: 3) กล่าวไว้ว่าการพัฒนาตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง เป็นการพัฒนาที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของทางสายกลางและความไม่ประมาท โดยคำนึงถึงความพอประมาณ ความมีเหตุผล การสร้างภูมิคุ้มกันที่ดีในตัว ตลอดจนใช้ความรู้ ความรอบคอบ คุณธรรม ประกอบการวางแผน การตัดสินใจและการกระทำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. การถ่ายทอดรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ได้เกิดขึ้นในกลุ่มของปราชญ์ชาวบ้านที่เคยล้มเหลวในการดำเนินงานของกลุ่ม แต่พอเข้ามามีส่วนร่วม ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการ

ท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน แล้วนำรูปแบบไปปรับใช้ การดำเนินงาน ทำให้ผู้ที่สนใจเข้าไปศึกษาหาความรู้ ในลักษณะการท่องเที่ยวเชิงเกษตรมากขึ้น เช่น กลุ่มเลี้ยงแพะของคุณนคร กลุ่มไร่นาทำของคุณจ๊ะเอ๋

ผลจากการตอบแบบสอบถามความพึงพอใจ ของผู้ใช้บริการรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของ ปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ด้านคุณภาพ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.13 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .54 รองลงมาคือด้านการสร้างคุณค่า มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .47 และด้าน นวัตกรรมมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04 ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ .63

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

จากข้อค้นพบในการศึกษาครั้งนี้ สามารถ นำผลมาอภิปรายได้ดังนี้

1. สภาพการณ์การจัดการเทคโนโลยีของ ปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ทั้ง 3 ประเด็น หลัก มีสภาพการปรับใช้เทคโนโลยีตามภูมิปัญญา ชาวบ้านที่สืบทอดกันมา มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ มีความสามัคคี รวมกลุ่มกันทำกิจกรรม ใช้แรงงาน คนในครอบครัว สอดคล้องกับอรสุตา เจริญรัตน์ (2543: 22) ที่กล่าวว่า รูปแบบการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่อยู่บน พื้นฐานของความพอเพียงนั้นคือการส่งเสริมการ ท่องเที่ยวที่ยั่งยืนที่ใช้ สนับสนุนและบริการเพื่อ มุ่งตอบสนองความต้องการในการอุปโภคบริโภคบน พื้นฐานของความสอดคล้องและสมดุลกับธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้เทคโนโลยีจะต้องมีขนาด เล็ก ไม่ซับซ้อนจนเกินไปหรือมีขนาดที่เหมาะสม อันก่อให้เกิดความสมดุลกับระบบนิเวศได้ ในขณะที่ เดียวกันก็เน้นความประหยัดการใช้ทุนในรูปของเงิน ทุนและเครื่องจักรกลไปพร้อมๆ กับการส่งเสริมการ นำแรงงานและการประยุกต์ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้

เช่น เป็นเทคโนโลยีที่ประสานระหว่างอุตสาหกรรม และการส่งเสริมการท่องเที่ยวที่ยั่งยืนชนบทที่ไม่ก่อให้เกิดมลพิษแก่สิ่งแวดล้อม

2. จากการศึกษา พบว่า รูปแบบการจัดการ เทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ ยั่งยืนที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ต้องประกอบด้วย 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) การจัดการเทคโนโลยี ของปราชญ์ชาวบ้าน 2) การประยุกต์ใช้ หลักปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง 3) การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน สามารถนำผลการศึกษามาอภิปราย ดังนี้

2.1 ด้านการจัดการเทคโนโลยีของ ปราชญ์ชาวบ้าน สอดคล้องกับแนวคิดของคำรณ ศรีน้อย (2549: 9) ที่กล่าวว่า แม้ว่าเทคโนโลยีเป็น ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลเป็นอย่างมากต่อการ จัดการทางเทคโนโลยี ในการที่จะทำให้เกิดระบบ การสร้างสรรค์ที่สมบูรณ์ยังจำเป็นต้องอาศัยปัจจัย ด้านอื่นๆ มาสนับสนุนด้วย ประกอบด้วย ปัจจัย ด้านเทคโนโลยีปัจจัยด้านเงินลงทุนปัจจัยด้าน นโยบายสาธารณะและสิ่งแวดล้อม ปัจจัยด้าน การตลาด ปัจจัยด้านทรัพยากรธรรมชาติและปัจจัย ด้านแรงงาน

2.2 ด้านการประยุกต์ใช้เศรษฐกิจพอเพียง สอดคล้องกับแนวคิดของ วิทยา อธิปอนันต์ (2542: 3) ได้สรุปความหมายไว้ว่า ตามกระแสพระราชดำริ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง เป้าหมายการดำเนินชีวิตหรือวิถีชีวิตของ คนไทยให้อยู่อย่างพอประมาณตน ทางสายกลาง มี ความพอเพียงและพอดีโดยไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน สิ่งสำคัญต้องรู้จักพึ่งพาตนเองและทรัพยากรที่เรามีอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ก่อนจะไปพึ่งพาคนอื่น

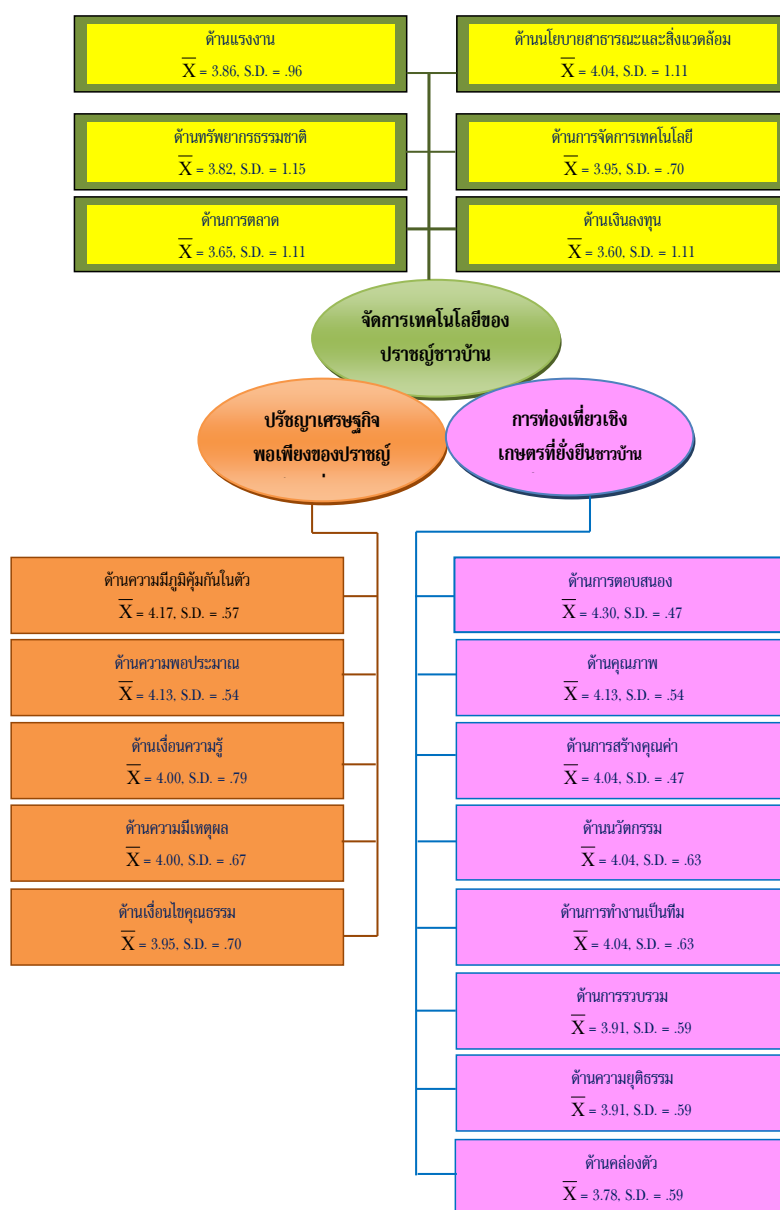
2.3 ด้านการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน สอดคล้องกับข้อเสนอแนะการจัดการเทคโนโลยีพื้นฐาน สำหรับการจัดการวิสาหกิจ (คำรณ ศรีน้อย, 2549: 67) ที่ได้ให้ข้อเสนอแนะ 8 ประการไว้ดังนี้ 1) การ

สร้างคุณค่า (Value creation) 2) คุณภาพ (Quality) 3) การตอบสนอง (Responsiveness) 4) ความคล่องตัว (Agility) 5) นวัตกรรม (Innovation) 6) การรวบรวมทรัพยากร บุคลากร พลังงาน ข้อมูล และเงินทุนมาช่วยด้วยกัน (Integration) 7) การทำงานเป็นทีม (Teaming) และ 8) ความยุติธรรม (Fairness)

3. การถ่ายทอดรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน โดยนำรูปแบบไปใช้กับแหล่งเรียนรู้ของสมาชิกกลุ่มปราชญ์ชาวบ้านที่เคยไม่ประสบผลสำเร็จ ในพื้นที่ชุมชนปากไม้ลายอำเภอกำแพงแสน จังหวัดนครปฐม

แผนภาพ รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

ผลจากการศึกษาครั้งนี้ สามารถนำผลการวิจัยไปใช้ได้ดังนี้

1. ชุมชนต้องมีความรักสามัคคีกันและมีการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการเกษตร ดังนั้นในการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ควรเริ่มต้นจากการสร้างความรักความสามัคคีในชุมชน ให้ชุมชนมีความรักต่อกันรู้จักเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กันก็จะสร้างการมีส่วนร่วมต่างๆในการดำเนินงานตามแนวทางการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืนขึ้นได้
2. รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืนที่เหมาะสมและมีความเป็นไปได้ต้องประกอบด้วยประเด็นหลัก 3 ประเด็น ได้แก่ การจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้าน การประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ดังนั้นหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจึงควรนำผลการศึกษาไปใช้เป็นแนวทางในการนำไปประยุกต์ใช้กับการท่องเที่ยวเชิงเกษตร

เอกสารอ้างอิง

- คำรณ ศรีน้อย. (2549). **การจัดการเทคโนโลยี**. กรุงเทพมหานคร: ธรรมดาเพรส.
- จิตติ มงคลชัยอรัญญา. (2545). **ข้าวโพดสองฝัก : แนวทางปรับปรุงการเกษตรโดยยึดคนเป็นศูนย์กลาง**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- เชิดชัย ธุระแพง. (2553). **รูปแบบการจัดการเทคโนโลยีวิสาหกิจชุมชนในพื้นที่ภาคกลางตอนล่างของประเทศไทย**. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการเทคโนโลยี คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี.
- ธวัชชัย เฟื่องพิณิจ. (2549). **คุณลักษณะของปราชญ์ชาวบ้านด้านเกษตรกรรมแผนใหม่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. รายงานการวิจัย คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- นรินทร์ สังข์รักษา. (2547). **ผลดีของการประยุกต์ใช้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในกระบวนการเรียนรู้และการจัดการความรู้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของวิสาหกิจชุมชน**. รายงานวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรียานุช พิบูลสรารุณ. (2549). **ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการจัดการศึกษา**. เอกสารประกอบการบรรยาย. โครงการวิจัยเศรษฐกิจพอเพียง. สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์.

ในพื้นที่อื่นของประเทศไทย และกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน

3. การถ่ายทอดรูปแบบการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืน ในการเรียนรู้การจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ 1) หลักการจัดการเทคโนโลยีของปราชญ์ชาวบ้านซึ่งประกอบด้วย ด้านนโยบาย สาธารณะและสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการเทคโนโลยี ด้านเงินลงทุน ด้านแรงงาน ด้านทรัพยากรธรรมชาติ และด้านการตลาด 2) หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของปราชญ์ชาวบ้านเพื่อการท่องเที่ยวซึ่งประกอบด้วย ด้านความมีภูมิคุ้มกันในตัว ด้านความพอประมาณ ด้านเงื่อนไขความรู้ ด้านความมีเหตุผลและด้านเงื่อนไขคุณธรรม และ 3) หลักการท่องเที่ยวเชิงเกษตรที่ยั่งยืนซึ่งประกอบด้วยด้านคุณภาพ ด้านการสร้างคุณค่า ด้านนวัตกรรม ด้านการทำงานเป็นทีม ด้านการรวบรวม ด้านความยุติธรรม ด้านการตอบสนองและด้านคล่องตัว

ยุทธ ไถยวรรณ. (2549). **สถิติเพื่อการวิจัย**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.

วิทยา อธิปอนันต์. (2542). **เศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการเกษตรที่พึ่งพาตนเอง**. กรุงเทพมหานคร: กรมส่งเสริมการเกษตร.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2553). **เศรษฐกิจพอเพียงคืออะไร**. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ประสานงานกลางการดำเนินงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ สำนักพัฒนากิจการนักเรียน นักศึกษาและกิจการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.

อรสุดา เจริญรัตน์. (2543). **ตามกระแสปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง : การศึกษาไทย**. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อ 10 มีนาคม 2550. จาก [http://www.more.go.th/sufficiency/index.php?option=com_joomlaboard & func=view&id=3&catid=2#3](http://www.more.go.th/sufficiency/index.php?option=com_joomlaboard&func=view&id=3&catid=2#3)

อุษาวดี พลพิพัฒน์. (2545). “การท่องเที่ยวแบบยั่งยืน : กรณีศึกษาการท่องเที่ยวเชิงนิเวศโดยชุมชนในประเทศไทย”. **จุลสารการท่องเที่ยว** 21, 4 (ตุลาคม- ธันวาคม): 38-48.